

Niðurstöður samráðs um áform um frumvarp til laga um breytingar á lögum um opinberan stuðning við vísindarannsóknir, nr. 3/2003, með síðari breytingum

Samráð hófst í samráðsgátt 20.9.2018 og lauk 7.10.2018.

Athugasemdir við áformin bárust frá þremur stofnunum: Hagstofu Íslands, Veðurstofu og Rannsóknamiðstöð Íslands. Hagstofa og Veðurstofa gerðu engar efnislegar athugasemdir við áformin en lýstu yfir stuðningi við þau. Frá Rannsóknamiðstöð Íslands bárust fimm ábendingar/breytingatillögur. Sumar breytinganna höfðu þegar verið gerðar á frumvarpinu sjálfu milli þess sem áform fóru í samráð og þar til því lauk.

Tillögurnar voru sem hér segir:

1. Ekki er skilgreint í áformunum um lagabreytingu hverjir eru ráðgefandi aðilar við tilnefningu stjórnarmanna þegar ráðherra skipar stjórn Innviðasjóðs. Ekki verður annað séð en að góð sátt sé um fyrirkomulag og samskipti við Vísinda- og tækniráð og nefndir þess varðandi skipun stjórnar Rannsóknasjóðs og t.d. fagráða. Því er hvatt til að leitað verði leiða til að tilnefningar komi úr vísinda og/eða nýsköpunarumhverfinu og ráðherra skipi stjórn Innviðasjóðs byggða á þeim tilnefningum til þriggja ára í senn.

Viðbrögð: Þegar höfðu verið gerðar breytingar á frumvarpstexta í þessa átt en hann hljóðar svo: "Ráðherra skipar fjögurra manna stjórn til þriggja ára í senn samkvæmt tilnefningu vísindanefndar og tækninefndar Vísinda- og tækniráðs. Að auki skipar ráðherra formann stjórnar án tilnefningar en varaformann úr hópi hinna fjögurra." Fyrirkomulag skipan stjórnar verður í meginatriðum sambærileg skipun stjórnar Rannsóknasjóðs nema gert er ráð fyrir að bæði vísindanefnd og tækninefnd komi að tilnefningum fjögurra nefndarmanna. Fimmti nefndarmaðurinn sem jafnframt er formaður er skipaður af ráðherra án tilnefningar og er það gert til að auka tengsl stjórnar við stjórnvöld í ljósi nýs stefnumótandi hlutverks hans og til að undirstrika ráðherraábyrgð í málaflokknum.

2. Síðasta setningin í grein um skipun stjórnar verði: „Stjórn leitar ráðgjafar umfram það sem fagráð Innviðasjóðs veitir ef þurfa þykir.“

Viðbrögð: Var búið að breyta.

3. Ástæða er til að vísindanefnd og tækninefnd komi að því að marka úthlutunarstefnu Innviðasjóðs í samræmi við veggvísí (stefnu og forgangs röðun stjórnvalda) um uppbyggingu rannsóknarinnviða.

Viðbrögð: Breytt í samræmi við athugasemd. Að auki var "og tækninefnd" bætt við "vísindanefnd" þar sem við átti.

4. Innviðasjóður hafi heimild til að taka þátt í samfjármögnun rannsóknarinnviða með hliðsjón af stefnu stjórnvalda/Vísinda- og tækniráðs. Þar kunna að koma til árlegar greiðslur fyrir aðgang að innviðum jafnt og stofnframlög sem tryggja aðgang til lengri tíma að rannsóknarinnviðum.

Viðbrögð: Þar sem vilji er fyrir því innan ráðuneytisins að önnur fagráðuneyti sjái um að fjármagna aðild sinna undirstofnana að alþjóðlegu rannsóknarinnviðasamstarfi er þessi málsgrein ekki felld inn í frumvarpstexta á þessu stigi málsins.

5. Í lögum komi fram að áhersla sé á opið aðgengi og samstarf um nýtingu.

Viðbrögð: Bætt í frumvarpið: "Rannsóknarinnviðir sem styrktir eru af opinberu fé skulu vera opnir öllum rannsakendum svo lengi sem faglegum forsendum sé fullnægt."